

ลักษณะทางเศรษฐกิจของผู้ที่รับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติ

เนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีผลต่อขนาดของครอบครัว โดยทั่วไปครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมักจะมีบุตรหลายคน ยิ่งครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงจำนวนบุตรยิ่งน้อยลง แต่อย่างไรก็ตามครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง ระดับหนึ่งอาจมีบุตรหลายคน ทั้งนี้เนื่องจากการมีบุตรหลายคนไม่เป็นการกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจของครอบครัว ดังนั้นฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวน่าจะมีความสัมพันธ์กับอัตราการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติ ซึ่งในบทนี้จะได้พิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางเศรษฐกิจ เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ที่มีต่อการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติ สำหรับกรณีนี้จะใช้วัดฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือนในข้อมูลนี้ ได้พยายามหลีกเลี่ยงคำถามเกี่ยวกับรายได้ของครอบครัวโดยตรง และใช้วัดระดับเศรษฐกิจทางอ้อมซึ่งได้แก่ความมั่งคั่งของครัวเรือน การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ขนาดที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพ และอาชีพของหัวหน้าครัวเรือน

ก. ความมั่งคั่งของครัวเรือน

การที่จะวัดระดับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว จากรายได้ของแต่ละครัวเรือน โดยตรง เป็นสิ่งที่ทำได้ยากและมักจะได้รับคำตอบที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง ยิ่งบุคคลที่ไม่เข้าใจถึงจุดประสงค์ของการสำรวจจะพยายามหลีกเลี่ยงการตอบคำถามในเรื่องนี้ ดังนั้นวิธี

ที่ที่สุดจึงใช้วัดทางอ้อม โดยสร้างมาตราวัดความมั่งคั่งและทันสมัยของครอบครัวแต่ละครอบครัว* โดยการพิจารณาจากเครื่องมือเครื่องใช้ในบ้าน ซึ่งเครื่องมือเครื่องใช้เหล่านั้นเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน และได้กำหนดค่าสำหรับเครื่องใช้แต่ละอย่างตามราคาและประโยชน์ของสิ่งของนั้นพิจารณาจากตารางที่ ๑๖ อัตราส่วนการรับค่าในกลุ่ม

เครื่องมือเครื่องใช้ที่กำหนดให้เป็นครุภัณฑ์แสดงความมั่งคั่งของครัวเรือนได้แก่	ราคาเท่ากับ	๑๕
รถยนต์	"	๘
รถจักรยานยนต์	"	๗
โทรทัศน์	"	๖
พัดลม	"	๖
บ่อน้ำมีสุข เครื่องยนต์	"	๖
แทรกเตอร์มือ	"	๖
รถจักรยาน	"	๕
สมาชิกหนังสือพิมพ์รายวัน	"	๕
บุขงขาว	"	๕
นาง	"	๕
บ่อน้ำ	"	๓
สวนส้ม	"	๓
เกวียน	"	๒
นาฬิกาทุกชนิด	"	๒
กระตักน้ำร้อนหรือน้ำแข็ง	"	๑

ได้แบ่งระดับความมั่งคั่งของครัวเรือนตามผลรวมของค่าของสิ่งของนั้น ๆ

ไว้สามระดับด้วยกัน คือ ๐ - ๕ อยู่ในระดับความมั่งคั่งต่ำ ๑๐ - ๑๕ อยู่ในระดับความมั่งคั่งปานกลาง และ ๒๐ ขึ้นไปเป็นระดับความมั่งคั่งสูง

ที่มีความมั่งคั่งของครัวเรือนต่ำ และอัตราส่วนการรับสูงขึ้นในกลุ่มที่มีความมั่งคั่งของครัวเรือนปานกลาง และสูงขึ้นตามลำดับ (ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากสตรีในครอบครัวเหล่านั้น ได้ตระหนักถึงปัญหาการมีบุตรหลายคน กับภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือนขณะนั้น และเห็นควรที่จะยุติการมีบุตรไว้ชั่วคราวก่อน เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มสตรีที่มีบุตร ๓ - ๔ คน ที่มีความมั่งคั่งของครัวเรือนปานกลาง มีอัตราการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติร้อยละ ๓๘ ขณะที่สตรีกลุ่มเดียวกันที่มีความมั่งคั่งของครัวเรือนสูง มีอัตราส่วนการรับต่ำกว่า: เพียงร้อยละ ๓๓ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสตรีที่มีความมั่งคั่งของครัวเรือนสูงคิดว่าตนยังสามารถเลี้ยงบุตรได้โดยไม่กระทบกระเทือนเศรษฐกิจของครอบครัว อัตราส่วนการรับจึงต่ำกว่าผู้ที่มีความมั่งคั่งของครัวเรือนปานกลาง ผลการศึกษาที่อำเภอโพธารามแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับอัตราการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติ ในลักษณะที่ตรงกันข้ามกับผลการศึกษาของแหล่งอื่น ซึ่งอัตราการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติในกลุ่มสตรีที่มีความมั่งคั่งของครัวเรือนต่ำมักจะสูงกว่ากลุ่มอื่น จะเห็นได้จากในประเทศเกาหลี^{๒๐} ร้อยละ ๕๓ ของสตรีที่รับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติ มีความมั่งคั่งของครัวเรือนต่ำ เช่นเดียวกับในไต้หวัน สตรีที่รับเอาวิธีการคุมกำเนิดแบบใส่ขดพลาสติกในกลุ่มสตรีที่มีความมั่งคั่งของครัวเรือนต่ำ มีอัตราสูงกว่าสตรีที่มีความมั่งคั่งของครัวเรือนระดับอื่น เมื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลหรือไม่มีผลต่อความต้องการมีบุตรอีกในชนบทไทยของ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ^{๒๑} จากตารางแสดงอัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิตและความมั่งคั่งของครัวเรือน ปรากฏว่าอัตราส่วนร้อยละของความไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มในกลุ่มสตรีที่มีความมั่งคั่งของครัวเรือนต่ำ สูงกว่าสตรีที่มีความมั่งคั่งของครัวเรือนสูง ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือนกับความต้องการมีบุตรเพิ่ม แต่ข้อมูลที่ศึกษาครั้งนี้อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่รับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติในกลุ่มสตรีที่มีความมั่งคั่งของครัวเรือนสูงกลับสูงกว่าอัตราส่วนการรับของสตรีที่มีความมั่งคั่งของครัวเรือนต่ำ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก

^{๒๐} E. Hyock Kwon and Others, op.cit., p. 142

^{๒๑} Prachubmoh Visid, op.cit., p. 386

สตรีที่มีความมั่งคั่งของครัวเรือนต่ำ แม้ว่าไม่ยอมรับบุตรอีกก็ไม่อยากทำอะไรหรืออาจไม่ทราบถึงวิธีการที่จะรับมาปฏิบัติ หรือมีสาเหตุอื่นที่ไม่อยากมารับบริการ ตรงข้ามกับสตรีที่มีความมั่งคั่งของครัวเรือนสูง แม้ว่าจะสามารถเลี้ยงบุตรที่จะเพิ่มมาอีกได้ แต่เป็นผู้ที่เข้าใจและเห็นผลสะท้อนที่ดีของการยุติการมีบุตรไว้ชั่วคราว ทั้งมีความเข้าใจดีพอเกี่ยวกับวิธีการป้องกันปฏิสนธิ ดังนั้นอัตราการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติจึงสูงกว่า

ตารางที่ ๑๖ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่รับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติ จำแนกตามความมั่งคั่งของครัวเรือน และจำนวนบุตรที่มีชีวิต

ความมั่งคั่ง ของครัวเรือน	จำนวนบุตรที่มีชีวิต				รวม
	๑ - ๒	๓ - ๔	๕ - ๖	๗+	
ต่ำ	๕.๐ (๒๓)	๒๑.๓ (๘๓)	๑๓.๐ (๘๘)	๒๕.๐ (๔๐)	๑๓.๖ (๒๓๘)
ปานกลาง	๑๐.๓ (๑๙๖)	๓๘.๐ (๒๔๒)	๓๓.๑ (๑๘๖)	๒๔.๒ (๑๒๐)	๒๘.๔ (๓๔๔)
สูง	๑๓.๔ (๑๓๘)	๓๓.๘ (๑๔๘)	๕๒.๓ (๘๖)	๓๐.๘ (๖๕)	๓๑.๘ (๔๓๓)
รวม	๑๒.๓ (๔๐๑)	๓๓.๘ (๔๓๓)	๓๕.๘ (๓๖๐)	๒๖.๒ (๒๒๕)	๒๗.๓ (๑๔๕๘)

ข. การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและขนาดที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพ

กรรมสิทธิ์อันหนึ่งที่ใช้วัดระดับเศรษฐกิจของครัวเรือนที่จะได้พิจารณาจากข้อมูลนี้คือ การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและขนาดที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพ ซึ่งใช้หน่วยวัดเป็น "ไร่" และแบ่งลักษณะของการมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินเป็นสี่แบบด้วยกันคือ เป็นเจ้าของทั้งหมด เป็นเจ้าของบางส่วนซึ่งเกินกว่าครึ่ง เป็นเจ้าของบางส่วนซึ่งน้อยกว่าครึ่ง และเป็นที่เช่าทั้งหมด สำหรับขนาดที่ถือครองได้แบ่งเป็นพื้นที่ต่ำกว่า ๑๐ ไร่ พื้นที่ ๑๐ - ๑๙ ไร่ พื้นที่ ๒๐ - ๒๙ ไร่ พื้นที่ ๓๐ - ๓๙ ไร่ และพื้นที่ ๔๐ ไร่ขึ้นไป เมื่อพิจารณาจากข้อมูลนี้ปรากฏว่าการมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินมิได้มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติ

ตารางที่ ๑๗ อัตราส่วนการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติของสตรีที่เป็นเจ้าของพื้นที่ทั้งหมด กับอัตราส่วนการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติของกลุ่มสตรีที่เป็นเพียงผู้เช่าที่ดินไม่มีความแตกต่างกันมากนัก และอัตราส่วนการรับมีได้สูงหรือต่ำในกลุ่มสตรีที่มีกรรมสิทธิในที่ดินลักษณะใดเป็นพิเศษ ข้อมูลจากตารางนี้แสดงให้เห็นว่าการมีกรรมสิทธิในที่ดินไม่มีความสัมพันธ์กับการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติ

ตารางที่ ๑๘ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่รับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติ จำแนกกรรมสิทธิในที่ดินและจำนวนบุตรที่มีชีวิต

กรรมสิทธิใน ที่ดิน	จำนวนบุตรที่มีชีวิต				รวม
	๑ - ๒	๓ - ๔	๕ - ๖	๗ +	
เป็นเจ้าของ ทั้งหมด	๑๔.๘ (๘๑)	๓๓.๘ (๑๓๕)	๓๘.๓ (๓๓)	๑๒.๐ (๑๑๓)	๒๕.๙ (๔๑๖)
เป็นเจ้าของ ครึ่งหนึ่งหรือ มากกว่า	๓.๑ (๑๔)	๕๒.๒ (๒๓)	๖๖.๓ (๒๔)	๓.๖ (๓๐๘)	๑๐.๘ (๓๖๘)
เป็นเจ้าของ บางส่วนน้อย กว่าครึ่ง	๘.๑ (๑๑)	๖๒.๑ (๒๘)	๕๖.๓ (๓๐)	๒๓.๕ (๑๓)	๔๖.๐ (๘๓)
เป็นที่เช่า ทั้งหมด	๒๕.๐ (๘)	๓๖.๔ (๑๑)	๓๓.๕ (๑๓)	๘.๓ (๔๖)	๑๘.๕ (๓๘)
รวม	๑๓.๓ (๑๒๔)	๔๒.๘ (๑๘๘)	๔๓.๕ (๑๕๐)	๖.๘ (๔๘๘)	๒๑.๒ (๘๕๐)

สำหรับขนาดที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพจากตารางที่ ๑๘ ปรากฏว่า อัตราการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติของกลุ่มสตรีที่น้อย ๆ เพิ่มขึ้นในหมู่ผู้ที่มีที่นาขนาดใหญ่ขึ้นจนกระทั่งถึงกลุ่มที่มีที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพ ๒๐ - ๒๕ ไร่ จะมีอัตราการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติที่สูงกว่ากลุ่มอื่น และในกลุ่มสตรีที่มีขนาดที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้นมากกว่านั้น อัตราส่วนการรับกลับมีแนวโน้มที่ต่ำลง ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าในกลุ่มบุคคลที่มีขนาดที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพมากขึ้น ต้องการบุตรหลายคนเพื่อมาช่วยในการทำมาหากิน อัตราส่วนการรับของสตรีที่มีขนาดที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพมากจึงลดลง ดังนั้นขนาดที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพอาจแสดงให้เห็นความต้องการบุตรเพื่อช่วยในการทำมาหากินก็ได้ ซึ่งบุคคลที่มีขนาดที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพมากอาจต้องการมีบุตรมากก็ได้ แต่ขณะเดียวกันผู้ที่พอจะมีกิน แต่ไม่มีที่ดินขนาดใหญ่จนเกินไปก็ไม่ต้องการมีบุตรมากนัก ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติกับขนาดที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพจึงมีลักษณะดังกล่าว

ตารางที่ ๑๘ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่รับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติ จำแนกตามขนาดที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพ และจำนวนบุตรที่มีชีวิต

ขนาดที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพ	จำนวนบุตรที่มีชีวิต				รวม
	๑ - ๒	๓ - ๔	๕ - ๖	๗*	
ต่ำกว่า ๑๐ ไร่	๑๘.๕ (๔๑)	๔๐.๐ (๓๐)	๔๐.๕ (๓๗)	๑๓.๔ (๖๗)	๒๗.๘ (๒๑๕)
๑๐ - ๑๙ ไร่	๑๓.๖ (๔๔)	๓๗.๕ (๓๒)	๔๔.๘ (๕๘)	๑๘.๘ (๔๘)	๓๐.๖ (๒๒๒)
๒๐ - ๒๙ ไร่	๔.๕ (๒๒)	๕๕.๘ (๔๓)	๖๘.๘ (๓๒)	๑๗.๒ (๒๘)	๔๑.๓ (๑๒๖)
๓๐ - ๓๙ ไร่	๐.๐ (๘)	๓๗.๕ (๘)	๓๐.๐ (๑๐)	๑๐.๐ (๑๐)	๑๘.๕ (๓๖)
๔๐ ไร่และมากกว่า	๑๔.๓ (๗)	* ^๑ (๓)	๒.๗ (๗๓)	๘.๕ (๓๒)	๕.๒ (๑๑๕)
รวม	๑๓.๑ (๑๒๒)	๔๑.๘ (๑๘๖)	๓๒.๕ (๒๑๐)	๑๔.๕ (๑๘๖)	๒๗.๐ (๗๑๕)

*^๑ ขนาดตัวอย่างต่ำกว่า ๕

ค. อาชีพของสามี

อาชีพเป็นปัจจัยที่แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือนและได้เป็นที่ยอมรับกันในประเทศต่าง ๆ ว่า จำนวนบุตรของครอบครัวที่ต่างอาชีพกันนั้นมีความแตกต่างกัน ในประเทศไทยได้มีการศึกษาถึงเรื่องนี้ โดย คร.ศักดิ์ ฉาสุขนิรันต์^{๒๒} ผลการศึกษาปรากฏว่า บุคคลที่มีอาชีพเกี่ยวกับวิชาชีพสมองหรืองานในสำนักงานมักจะมีบุตรน้อยกว่าบุคคลที่มีอาชีพใช้แรงงาน เช่น การประกอบกิจการหรือรับจ้างใช้แรงงานต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้อาชีพน่าจะ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติ และเนื่องจากข้อมูลในการศึกษาค้างนี้ เป็นเขตชนบท ซึ่งส่วนมากภรรยาไม่ได้ประกอบอาชีพนอกบ้านโดยได้รับค่าจ้าง สามีเป็นหลักสำคัญในการหาเลี้ยงครอบครัว ดังนั้นจึงได้พิจารณาเฉพาะอาชีพของสามีเท่านั้น โดยแยกอาชีพออกเป็นประเภทต่าง ๆ จากตารางที่ ๑๕ พบว่าในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีอัตราการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติต่างกัน และส่วนใหญ่อัตราส่วนการรับจะเพิ่มขึ้นตามจำนวนบุตรที่เพิ่มขึ้น จนถึงในกลุ่มที่มีบุตร ๘ คนขึ้นไป อัตราส่วนการรับจะลดลง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสตรีในกลุ่มนี้มีความคิดแบบเก่าไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงในวิทยาการใหม่ ๆ ทั้ง ๆ ที่ประสบกับภาวะการเลี้ยงดูบุตร แต่ก็ยังไม่สนใจทำอะไรนอกเหนือจากสภาพที่เป็นอยู่โดยธรรมชาติ กลุ่มสตรีที่สามีเป็นพ่อค้ามีอัตราการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติค่อนข้างสูง อาจเป็นเพราะบุตรหลายคนเป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะเห็นได้ว่าสตรีเหล่านี้เริ่มสนใจรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติตั้งแต่มีบุตรเพียง ๑ - ๒ คน อัตราการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติของสตรีที่สามีเป็นกรรมกรหรือรับจ้างในนา และสตรีที่สามีไม่มีอาชีพนั้นต่ำ กลุ่มสตรีที่สามีมีอาชีพอื่น ๆ อัตราการรับเพิ่มขึ้นตามจำนวนบุตร โดยเฉพาะกลุ่มที่มีบุตร ๘ คน

^{๒๒} ศักดิ์ ฉาสุขนิรันต์, "การสำรวจความเห็นเกี่ยวกับการมีบุตรของหัวหน้าครอบครัวที่เป็นข้าราชการและผู้ประกอบการอาชีพทางเกษตร", การสัมมนาทางวิชาการเรื่องประชากรของประเทศไทย ครั้งที่ ๑ (เอกสารของกองวิจัยสังคมศาสตร์ สำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๖), หน้า ๒๕๖

ขึ้นไปสูงกว่ากลุ่มอาชีพใด ๆ เป็นที่น่าสังเกตว่าในกลุ่มสตรีที่สามีเป็นข้าราชการซึ่งมีโอกาสที่จะทราบถึงการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและวิทยาการใหม่ ๆ ได้มากกว่าผู้อื่น น่าจะมีอัตราการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติสูงกว่าสตรีที่สามีเป็นพ่อค้าและชาวนา แต่ปรากฏว่าอัตราส่วนการรับกลับต่ำกว่าสตรีทั้งสองกลุ่มนั้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากสตรีเหล่านี้คิดว่าตนยังมีความสามารถที่จะเลี้ยงบุตรที่มีชีวิตอยู่และที่จะกำเนิดมาอีกได้อย่างดี จึงไม่สนใจในวิธีการวางแผนครอบครัว หรืออาจเป็นได้ว่าสตรีในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นภรรยาของข้าราชการชั้นผู้น้อย ซึ่งมีการศึกษาไม่สูงมากนัก และยังมีความคิดไม่ทันสมัย/ขมวดครั้งนี้ไม่ได้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของอาชีพกับอัตราการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติแต่อย่างใด คงแสดงให้เห็นความแตกต่างของอัตราการรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติของสตรีในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เท่านั้น

ตารางที่ ๑๕ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่รับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติ จำแนกตามอาชีพของสามี และจำนวนบุตรที่มีชีวิต

ประเภทอาชีพ ของสามี	จำนวนบุตรที่มีชีวิต				รวม
	๑ - ๒	๓ - ๔	๕ - ๖	๗ ⁺	
ไม่มีอาชีพ	* ^ก (๓)	๒๒.๒ (๘)	๗๑.๔ (๗)	๕.๐ (๔๐)	๑๕.๒ (๕๘)
ชาวนา	๑๓.๑ (๑๒๒)	๔๒.๖ (๑๘๗)	๔๗.๘ (๑๔๒)	๒๕.๒ (๑๐๓)	๓๘.๒ (๕๖๔)
พ่อค้า	๓๓.๓ (๘)	๓๓.๓ (๑๕)	๘๘.๘ (๘)	๒๑.๑ (๑๘)	๓๘.๘ (๕๒)
ข้าราชการ					
ครู เสมียน กรรมกรหรือ รับจ้างในนา อื่น ๆ	๑๔.๖ (๒๕)	๒๔.๖ (๔๒)	๑๒.๘ (๒๒)	๔๘.๐ (๘๒)	๒๗.๐ (๑๗๑)
	๑๗.๗ (๓๔)	๒๘.๖ (๒๗)	๔๓.๓ (๓๐)	๑๕.๐ (๔๐)	๒๕.๒ (๑๓๑)
	๑๗.๕ (๘๑)	๑๕.๘ (๗๓)	๑๐.๒ (๔๗)	๕๖.๕ (๒๖๑)	๓๘.๕ (๔๖๒)
รวม	๑๕.๖ (๒๗๔)	๓๓.๓ (๓๖๓)	๓๘.๕ (๒๕๗)	๔๑.๒ (๕๔๕)	๓๓.๓ (๑๔๓๘)

*^ก ขนาดตัวอย่างต่ำกว่า ๕